

Χρήμα

Δημιουργική Εργασία Α3
Σχολικό Έτος:2017-2018
Γενικό Λύκειο Νιγρίτας

Η διαχρονική εξέλιξη του χρήματος

Αντιπραγματισμός

- Οικονομία χωρίς τη μεσολάβηση χρήματος
- Ανταλλαγή αγαθών (υλικών και άυλων)

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΤΙΠΡΑΓΜΑΤΙΣΜΟΥ

- αδιαιρετότητα εμπορευμάτων
- ύπαρξη **πολλών** ανταλλακτικών αξιών
- δυσκολία εξεύρεσης κατάλληλου **συναλλασσόμενου** προϊόντος
- δυσκολία **μεταφοράς**
- μεγάλη **φθορά** εμπορευμάτων

ελαφύ φθορά εμπορευμάτων

επιπλέον ημερομίσθια

- Τα παραπάνω προβλήματα οδήγησαν στην υιοθέτηση διαφόρων αγαθών, χρήσιμα για τον άνθρωπο για την κάλυψη βασικών αναγκών ακόμη και ο ίδιος ο άνθρωπος (ινδικό νόμισμα) σαν χρήμα.

αλάτι

Μαργαριτάρια

άνθρωπος

Φτερά
στρουθοκαμήλου

Τι είναι το χρήμα τελικά;

Κάθε αντικείμενο που είναι γενικά αποδεκτό ως μέσο συναλλαγής των αγαθών, επέχει θέση χρήματος. Χρήμα, δηλαδή, είναι ο,τιδήποτε η κοινωνία αποδέχεται ως γενικό μέσο ανταλλαγής.

Μέταλλα σαν χρήμα

Με την ανάπτυξη του εμπορίου υιοθετήθηκαν τα μέταλλα σαν χρήμα γιατί :

- είναι σπάνια
- αντιπροσωπεύουν μεγάλη αξία σε μικρό όγκο και βάρος
- δεν αλλοιώνονται και είναι ομοιογενή και διαιρετά

Αποτέλεσμα της χρήσης των μετάλλων

- είναι η διευκόλυνση των συναλλαγών
- Η αύξηση της παραγωγής που προορίζεται για ανταλλαγή
- Η μείωση της παραγωγής που προσδιορίζεται για αυτοκατανάλωση
- Η αύξηση του κοινωνικού καταμερισμού της εργασίας και της εξειδίκευσης

- Η ανακάλυψη νέων χωρών και η εξάπλωση των εμπορικών σχέσεων δημιούργησε ένα νέο είδος χρήματος .Το χρήμα αυτό ήταν τα χαρτονομίσματα που εξέδιδαν τραπεζίτες για ορισμένη αξία με την έγγραφη υπόσχεση ότι ο κάτοχος θα πληρωνόταν την αξία του σε χρυσό.

Ιδιότητες χρήματος

Το χρήμα έχει τις εξής ιδιότητες:

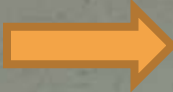

- Είναι γενικά και ευρέως αποδεκτό ανταλλακτικό μέσο
- Είναι εύκολα αναγνωρίσιμο
- Τα όρια προσφερόμενης ποσότητας μπορούν να είναι θεωρητικά απεριόριστα
- Δεν έχει κάποια εσωτερική αξία
- Παραμένει αναλλοίωτο διαχρονικά
- Είναι διαιρετό
- Αποθηκεύεται και μεταφέρεται εύκολα

Λειτουργίες του χρήματος

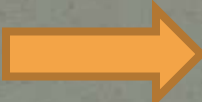

Το χρήμα επιτελεί τρεις ρόλους στην οικονομία:

- **Μέσο αποθήκευσης αξίας**, γιατί χρησιμοποιείται για τη διατήρηση πλούτου και για τη μεταφορά αγοραστικής δυνατότητας από το παρόν στο μέλλον.
- **Μέσο συναλλαγής**, όπου θεωρείται οτιδήποτε γίνεται άμεσα αποδεκτό σαν πληρωμή και οι άνθρωποι κατέχουν.
- **Μονάδα μέτρησης**, γιατί σαν λογιστική μονάδα το χρήμα χρησιμοποιείται για την τιμολόγηση αγαθών και υπηρεσιών ενώ μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στην καταγραφή χρεών.

Μορφές χρήματος

- Περιεκτικό είναι το χρήμα που (στις λειτουργίες του) έχει αξία ίση με την εμπορευματική του αξία π.χ. ζώα, χρυσός.
- Παραστατικό είναι το χρήμα του οποίου η αναγραφόμενη αξία αντιστοιχεί σε αξία μεγαλύτερη από την αξία του υλικού που το αποτελεί π.χ. χαρτονομίσματα, κέρματα.

Συγχρονα είδη χρήματος

- Μεταλλικό χρήμα
- Χαρτονομίσματα Τα χαρτονομίσματα ή τα τραπεζογραμμάτια αποτελούν παραδείγματα παραστατικού χρήματος.
- Πιστωτικό χρήμα
-επιταγή είναι μια εντολή προς την τράπεζα να εξαργυρώσει το αναφερόμενο ποσό στον κομιστή (δικαιούχο) της επιταγής.
- συναλλαγματική είναι μια υπόσχεση πληρωμής στο μέλλον. Ο αγοραστής υπόσχεται ότι θα πληρώσει στον πωλητή το ποσό που αναγράφεται στη συναλλαγματική στην ημερομηνία που αναγράφεται πάνω .
- Πλαστικό χρήμα

Ορισμός πλαστικού χρήματος

Πλαστικό χρήμα είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο σε σχέση με τις πλαστικές κάρτες τύπου πιστωτικής ή χρεωστικής που χρησιμοποιούνται καθημερινά στη θέση των πραγματικών χαρτονομισμάτων.

Είδη πλαστικού χρήματος

- κάρτες ανάληψης μετρητών (cash cards)
- πιστωτικές κάρτες (credit cards)
- χρεωστικές κάρτες (debit cards)
- προπληρωμένες κάρτες (prepaid cards)
- έξυπνες κάρτες (smart cards)

- κάρτα ανάληψης μετρητών

Χρησιμοποιείται για την ανάληψη ή κατάθεση μετρητών

- πιστωτική κάρτα

είναι ένα μέσο πληρωμής το οποίο παρέχει στον κάτοχο της τη δυνατότητα να δανειστεί κεφάλαια τα οποία καλείται να αποπληρώσει αργότερα με κάποιο τόκο.

- χρεωστική κάρτα

επιτρέπει στον κάτοχό της να έχει ηλεκτρονική πρόσβαση στον τραπεζικό λογαριασμό του για να τραβήξει χρήματα ή να πληρώσει για αγαθά και υπηρεσίες.

- προπληρωμένη κάρτα

λειτουργεί ως πορτοφόλι .Ο κάτοχος τη "γεμίζει" με όποιο χρηματικό ποσό επιθυμεί για να πραγματοποιηθούν αγορές μέχρι να εξαντληθούν τα μετρητά που περιέχει και την επαναφορτίζει ανάλογα με τις ανάγκες του.

- έξυπνη κάρτα

χρησιμοποιεί προηγμένες τεχνικές κρυπτογράφησης ώστε να αποθηκεύει και να επεξεργάζεται δεδομένα με ασφαλή τρόπο, στα οποία για να έχει κανείς πρόσβαση απαιτείται συχνά η χρήση κωδικού (PIN).

Τα πλεονεκτήματα του πλαστικού χρήματος

- Περιορισμός φοροδιαφυγής και παραοικονομία
- Ακριβής καταγραφή του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος
- Εξυγίανση οικονομίας και εξάλειψη αθέμιτου ανταγωνισμού
- Περιορισμός εισφοροδιαφυγής
- Μεγαλύτερη διαφάνεια
- Περιορισμός των συναλλαγών που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες
- Μείωση της πορείας αναλήψεων μετρητών από τράπεζες και σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος.
- Τόνωση οικονομικής δραστηριότητας, λόγω της σταδιακής μετατροπής των «εγκλωβισμένων» καταθέσεων και μετρητών σε επενδύσεις-ακίνητα-σταθερές αξίες
- Μείωση κλοπών και ληστειών λόγω έλλειψης φυσικού αντικειμένου
- Μείωση γραφειοκρατικού κόστους
- Ευκολία μετάβασης σε εθνικό νόμισμα αν και εφόσον καταστεί αναπόφευκτη.
- Πληρωμές δεκάδων λογαριασμών
- Μεταφορές χρημάτων από λογαριασμό σε λογαριασμό
- Εξόφληση των φορολογικών υποχρεώσεων ανεξαρτήτως ποσού
- Η χρεωστική κάρτα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στο ταμείο των καταστημάτων

Τα μειονεκτήματα του πλαστικού χρήματος

- Κόστος αγοράς μηχανημάτων και κόστος προμήθειας των τραπεζών.
- Πρέπει τα μηχανήματα να επιδοτηθούν καθώς επίσης με νομοθετική ή συνταγματική ρύθμιση το κόστος από την προμήθεια των τραπεζών να είναι το ελάχιστο δυνατό.
- Αδυναμία πρόσβασης στο τραπεζικό σύστημα
- Μεγάλο μέρος του πληθυσμού είναι αυτή την στιγμή εκτός τραπεζικού συστήματος. Θα πρέπει να υπάρξει ειδική νομοθετική ρύθμιση που θα υποχρεώσει τα τραπεζικά ιδρύματα να εκδώσουν κάρτες και σε αυτή την κατηγορία πολιτών
- Έλλειψη εκπαίδευσης και επιπέδου μόρφωσης του πληθυσμού.
- Πιθανή αύξηση τιμών σε κάποια προϊόντα και υπηρεσίες
- Πιθανή δημιουργία παράνομης αγοράς η οποία πιθανόν να έχει σαν χαρακτηριστικό την εμπράγματη οικονομία
- Καταγραφή όλων των κινήσεων των πολιτών από τους θεσμούς του κράτους